U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobců: **a) I. Š. a b) L. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 10. 2009, č. j. KUZL 68285/2009, a ze dne 30. 11. 2009, č. j. KUZL 70235/2009, ve věci uložení pokuty za užívání stavby bez kolaudačního rozhodnutí, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 8. 2011, č. j. 57 A 4/2010 – 122,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnost.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného pravomocného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zrušena jeho rozhodnutí ze dne 26. 10. 2009, č. j. KUZL 68285/2009 [ve věci žalobkyně a)], a ze dne 30. 11. 2009, č. j. KUZL 70235/2009 [ve věci žalobce b)], jimiž byla na základě odvolání zčásti změněna rozhodnutí Magistrátu města Zlín, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 7. 1. 2009, č. j. MMZL 53500/2009 [ve věci žalobkyně a)], a č. j. MMZL 52610/2009 [ve věci žalobce b)].

Posledně citovanými rozhodnutími stavební úřad shodně shledal oba žalobce vinnými tím, že v období minimálně od 23. 10. 2007 do 17. 12. 2008 užívali stavbu rodinného domu na pozemku p. č. 634/2 v k. ú. Březnice u Zlína bez kolaudačního rozhodnutí, čímž spáchali přestupek podle § 178 odst. 1 písm. l) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, za což každému z nich byla uložena pokuta ve výši 19 500 Kč podle § 179 písm. c) stavebního zákona a současně stanovena povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1000 Kč podle § 79 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb.,

o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), ve spojení s § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích; zmíněná změna těchto rozhodnutí ze strany stěžovatele jako odvolacího orgánu přitom spočívala ve snížení výše pokuty na 15 000 Kč s tím, že ve zbytku byla obě rozhodnutí stavebního úřadu potvrzena podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Napadeným rozsudkem krajský soud shledal žaloby podané proti shora uvedeným skutkově souvisejícím rozhodnutím stěžovatele, které spojil ke společnému projednání, jako důvodné a podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), obě rozhodnutí stěžovatele zrušil pro nezákonnost.

Krajský soud v dané věci již jednou rozhodoval, a sice rozsudkem 21. 7. 2010, č. j. 57 A 4/2010 – 32, kterým žaloby obou žalobců zamítl. Tento rozsudek byl ovšem na základě podané kasační stížnosti zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 9 As 101/2010 – 101, a věc byla vrácena zpět k dalšímu řízení s tím, že krajský soud měl obě rozhodnutí stěžovatele zrušit pro nezákonnost z důvodu zániku odpovědnosti za přestupek ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, dle kterého přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok.

Uvedená jednoroční prekluzívní lhůta pro projednání přestupku totiž počala běžet již dnem 23. 10. 2008, nikoli dnem 17. 12. 2008, ke kterému upřel běh lhůty krajský soud. Zánik odpovědnosti obou žalobců za přestupek tak nastal dne 23. 10. 2009, tedy ještě před vydáním obou rozhodnutí stěžovatele, k čemuž došlo dne 26. 10. 2009, resp. dne 30. 11. 2009. Proto bylo na místě tato rozhodnutí zrušit, což také krajský soud učinil, neboť byl vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu; ten vycházel z principů trestního práva a jejich užití ve správním trestání a konstatoval, že jde-li o tzv. trvající přestupek projednávaný z úřední povinnosti, přičemž protiprávní stav nebyl dosud ukončen, běží jednoroční prekluzivní lhůta pro projednání takového přestupku od okamžiku, kdy bylo osobě podezřelé z jeho spáchání doručeno oznámení o zahájení přestupkového řízení. Jako podstatné pro určení počátku běhu jednoroční prekluzívní lhůty pro projednání přestupku tedy v daném případě bylo datum 23. 10. 2008, kdy bylo žalobcům doručeno oznámení o zahájení přestupkového řízení, nikoli datum 17. 12. 2008, kdy došlo k projednání přestupku se žalobci, jež při něm potvrdili užívání své stavby.

Na základě toho krajský soud zrušil napadená rozhodnutí a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení; v něm je stěžovatel, jakožto odvolací správní orgán, vázán shora uvedeným právním názorem a v tomto směru

také krajský soud závěrem odůvodnění svého rozsudku poznamenal, že řízení o přestupku stěžovatel zastaví.

Namísto toho však stěžovatel podal kasační stížnost, kterou napadl rozsudek krajského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky týkající se lhůty pro projednání přestupku.

Stěžovatel má za to, že v daném případě byl počátek běhu jednoroční prekluzívní lhůty pro projednání přestupku stanoven správně a k zániku odpovědnosti za přestupek tudíž nedošlo. Dle jeho názoru je v rozporu s dosavadní praxí i judikaturou, aby u trvajícího přestupku počala lhůta pro projednání běžet doručením oznámení o zahájení řízení, když tímto okamžikem nemůže nastat ani domněnka, že tohoto dne bylo nezákonné jednání ukončeno. K prokázání zániku, resp. ukončení určité fáze nezákonného jednání může vést pouze zjištění správního orgánu z jeho úřední činnosti, tj. především zjištění z ústního projednání přestupku.

Zjistí-li správní orgán i po oznámení zahájení řízení o trvajícím přestupku, že pachatel v jednání pokračuje a tuto skutečnost při ústním jednání projedná, není jistě v rozporu se zákonem, aby za toto prokázané jednání správní orgán uložil sankci. Data nezákonného jednání se mohou lišit a za ukončení nezákonného jednání u trvajících přestupků se dle názoru stěžovatele vždy považovalo a považuje poslední datum prokázaného nezákonného jednání; tím může být jak první zjištění, tak i v řízení prokázané další nepřetržité pokračování až do jeho ukončení, a to faktickým ukončením nezákonného jednání, resp. uložením sankce.

S ohledem na shora uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobci se ve svém vyjádření k předložené kasační stížnosti věnovali skutkovým otázkám posuzované věci, přičemž k rozhodné právní otázce se omezili pouze na konstatování toho, že s podanou kasační stížností v plném rozsahu nesouhlasí; současně uvedli: „*nesouhlasíme, že by se jednalo o nepřetržité trvající pokračování přestupku a máme za to, že nárok je již promlčen*“.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a za stěžovatele jedná osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti.

Pokud krajský soud rozhodoval o věci znovu poté, kdy byl jeho předchozí rozsudek Nejvyšším správním soudem zrušen, což se v nyní projednávané věci stalo (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 9 As 101/2010 – 101), je podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. kasační

stížnost nepřípustná; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Možnost stěžovatele napadnout nové rozhodnutí krajského soudu tak byla omezena shora uvedeným ustanovením, k jehož aplikaci se vyslovil i Ústavní soud, který ve svém nálezu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, dostupném na http://nalus.usoud.cz, poukázal na to, že je jím zajištěno, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát vyslovil svůj právní názor závazný pro nižší soud, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil.

V projednávané věci stěžovatel námitku nerespektování závazného právního názoru neuplatnil. Naopak vytýká napadenému rozsudku krajského soudu závěr, který zaujal v důsledku vázanosti kasačním rozsudkem a který spočívá v tom, že u obou žalobců zanikla odpovědnost za přestupek, neboť jednoroční prekluzívní lhůta pro projednání přestupku počala běžet dnem 23. 10. 2008 (doručení oznámení o zahájení přestupkového řízení), nikoli dnem 17. 12. 2008 (ústní projednání přestupku).

Tento závěr krajského soudu zcela koresponduje se závěrem obsaženým v citovaném zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu a úvahy, které na toto téma stěžovatel rozvádí v kasační stížnosti tak jsou fakticky jen polemikou s již jednou vysloveným právním názorem kasačního soudu. Vázanost tímto právním názorem je přitom prolomena pouze v případě změny skutkových zjištění či právních poměrů nebo dojde-li k podstatné změně judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen respektovat v novém rozhodnutí. Takový případ nastane např. tehdy, uváží-li v mezidobí mezi prvním zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu a jeho rozhodováním v téže věci o opětovné kasační stížnosti o rozhodné právní otázce jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr, ale i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v řízení podle § 17 s. ř. s. nebo plénum či kolegium ve stanovisku přijatém podle § 19 s. ř. s.; viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 – 56, publikované pod č. 1723/2008 Sb. NSS a dostupné též na www.nssoud.cz.

O takový případ se však v projednávané věci nejedná, a proto je nutno považovat kasační stížnost za nepřípustnou podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud ji tedy podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2011

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu